

Smržovský

zpravodaj

březen
2014

měsíčník, cena 9 Kč, www.smrzovka.cz

Z obsahu:

Radnice informuje	2-5	Výstava Ivy Hüttnerové	20
Škola, školka	7-9	Krátce z KS	22
Soutěž	10	Knihovna a IC	23-25
Policie informuje	12-13	Co právě čtu?	24
Lyžníci 2014	14	Pozvánky	26-27
Nabídka letních táborů	14-15	Kam vyrazit	29-33
Lázně v Údolní ulici	16-17	Sáňkařský sport	34

Vzpomínky z archivu Muzea místní historie – Lidické náměstí ve třicátých letech dvacátého století.

Hospodaření s dešťovou vodou

Byli jsme na semináři „Počítáme s Vodou“ www.pocitamesvodou.cz. Seminář byl zaměřený na osvětu hospodaření s dešťovou vodou (HDV). Seminář pořádala ZO ČSOP Koniklec v rámci projektu, který je financován z Programu švýcarsko-české spolupráce a za podpory Ministerstva životního prostředí ČR.

Voda v krajině, mé oblíbené téma a co teprve hospodaření s vodou a dokonce dešťovou! To mě zajímá. A také to zajímavé bylo, a to velice.

Seminář byl rozdělen na dvě části – dopolední a odpolední. Dopoledne přednášel Ing. Vojtěch Bareš, Ph.D. z ČVUT Praha, fakulta stavební, katedra hydrauliky a hydrologie a odpoledne Ing. Jirí Vitek, jednatel JV projekt VH s. r. o., člen CZWA, ČKAIT, CSVTS, DWA. Pan Vitek se nicméně označil za vodohospodáře, projektanta.

Seminář se oficiálně jmenoval: „Hospodaření s dešťovou vodou: nejen zákonná povinnost, ale i zajímavá příležitost“, je to celkem výstižné, ale zcela to seminář nevystihuje.

Na úvod pan Bareš potvrdil, že hospodaření s dešťovou vodou je opravdu staré téma již cca 15–20 let. Největší zkušenosti s hospodařením se srážkovými vodami v Evropě mají ve Švýcarsku. Asi nejen v tom směru velice inspirativní země.

Největší problémy dokáže srážková voda vytvářet v urbanizovaném – zastavěném prostředí. Platí úměra čím více urbanizace, tím mohou nastat větší problémy s dešťovou vodou. Proto se při realizaci různých technických opatření ukázalo jako nejvhodnější dodržovat princip: v max. možné míře se snažit přiblížit přirozeným odtokovým charakteristikám a poměrům lokality před urbanizací.

Myslet na problémy s odvodem srážkových vod již v genelelech odvodnění a při tvorbě územních plánů. Nejdále jsou v tomto směru v Hradci Králové a nyní se pracuje na tvorbě HDV v Olo-

mouci. Města se tak snaží dopředu předejít problémům s odvodem dešťových vod a zejména s jejich kumulací, hromaděním v místě a čase. Přitom se ukázalo jako nezbytné snižovat odvádění srážkových vod kanalizací (jejich zatrubňování – největší problém) a naopak co nejvíce zvyšovat vsakování (pokud je to možné) v přirozeném půdním prostředí.

Teprve v posledním čase u nás vzniká norma na využití dešťových vod v domácnostech. S tím je spojeno rozlišování čisté dešťové vody, znečištěné dešťové vody a tzv. vody šedé a žluté. Teprve poměrně nová norma TNV 759011 Hospodaření se srážkovými vodami z dubna 2013 vnímá HDV důsledně jako systém.

Mimochodem zamysleli jste se někdy, co všechno se v domácnosti provádí s velice kvalitní pitnou vodou, která teče z vodovodních kohoutků, ale například i ze zásobníků splachovadel WC? Nebo že je škoda, že dešťová voda jen tak padá z nebe a v tom nejhorším případě v urbanizovaném území jen tak bez zadržení odtéká po pevném povrchu, vlastně stéká plynule kamsi do kanalizace a tam někde v dále nenávratně mizí?

Pan Bareš dále hovořil o legislativním rámci pro toto téma, který se musí bedlivě hledat a pracně nacházet v našich často velmi nejednoznačných předpisech, které často postrádají motivační charakter a působí víceméně demotivačně.

Věděli jste, že jsme jednou z posledních zemí v Evropě, kde není stočné rozlišeno na „splaškovně“ a „dešťovně“? Věděli jste, že se velmi významně začali s HDV zabývat a zavádět do praxe různá technická opatření pro vsak, ale i zadržování a nakládání se srážkovou vodou v Německu, teprve tehdy, když bylo stočné rozděleno na dvě části, a to za splaškové vody a dešťové vody? Pokud obyvatel prokáže využívání dešťové vody na svém pozemku v souladu s předpisy, je mu „dešťovně“ odpuštěno.

Je to logické, pokud se o odvod – hospodaření se srážkovými vodami sta-

rá město či obec, tak ho také zaplatí a doplatí i na způsobené škody. Pokud se toto břemeno přeneso na jednotlivé vlastníky, obec tím významně ušetří, a to už nehovoříme o dalším efektu a důsledku zároveň, jako je likvidace následků kumulovaného a tím i velmi špatně kontrolovaného či dokonce nekontrolovatelného odvodu dešťových vod, jako jsou záplavy.

Problém se tak i nejlépe řeší přímo u zdroje, přímo tam, kde voda dopadá. Samozřejmě nejhůře to jde tam, kde už se ve velkém nahromadila a tím hůře se ovládá a reguluje.

Stavebně technické nástroje, jinými slovy objekty a zařízení, často velice jednoduchého charakteru, které vycházejí z přirozených přírodních principů, lze správně navrhovat a poté nechat dobře fungovat samozřejmě jedině po provedení podrobného hydrogeologického (HG) průzkumu. Ten nám řekne vše potřebné o vodopůdních poměrech v místě a tím o možnostech proveditelnosti, ale i přípustnosti.

Nikdo se již zcela logicky nepozastává nad nutností HG posudku při zkoumání možnosti vybudování studny nebo hledání technického řešení individuálního odkanalizování objektů. Podobně hledání hlubšího nebo podrobnějšího řešení jak na dešťovou vodu, co s ní, jak s ní zacházet, je už však u objektů, zde myšleno zejména staveb všeho druhu, velmi ojedinělé. Avšak naproti tomu každý zahrádkář vám řekne o nakládání či prostě využití dešťové vody neboli vlastně o HDV své.

Navržené stavebně technické nástroje na základě důkladného HG posudku navrhuje odborník, analogicky jako u studny či individuálního odkanalizování projektant vodař, vodohospodář, projektant pro vodní díla. Zde nastává jakýsi zlom.

Spíše pro zajímavost a jen pro obrázek zde vyjmenuji pojmy – principy dle pořadí důležitosti, podle kterých se ony objekty a zařízení navrhuji: 1) akumulace na místě, 2) snížení odtoku z místa,

Smržovský zpravodaj vydává město Smržovka IČ: 00262579, DIČ: CZ00262579. Povoleno pod reg. č. MK ČR E 10455. Náklad 950 ks. Vychází k prvnímu pracovnímu dni v měsíci. **Adresa redakce:** Kulturní středisko, náměstí T. G. Masaryka 1, 468 51 Smržovka, telefon: 483 369 325, e-mail: magda.rajtarova@smrzovka.cz (kulturní středisko), mesto@smrzovka.cz (sekretariát MěÚ), www.smrzovka.cz. Foto viaduktu na titulní straně – Martin Jakoubek. **Odpovědná redaktorka:** Magda Rajtarová. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátiť, redakčně upravovat či nezařadit. Za věcnou správnost článků odpovídají jednotliví autoři. **Pohlednice na titulní straně:** archiv MMH. **Sazba a tisk:** Jablonecká tiskárna, Podhorská 22, 466 01 Jablonec nad Nisou, www.jabloneckatiskarna.cz.

3) vsakování v místě, 4) vsak s regulací, 5) retenční objekty, 6) předčištění dešťových vod, 7) regulační zařízení. Ale od toho jsou výše zmínění odborníci.

Zpět k bodu zlomu. Ten nastal nejen obrazně, ale i doslova po obědě v odpolední části. Zde přednášel nebo by více odpovídalo, povídal o svých zkušenostech, pan Ing. Vítek. Jak jsem psal již na začátku, uvedl se podle něj nejlepším označením: jako projektant vodohospodář.

Ve svém povídání plném praktických dlouhodobých zkušeností, a to i ze zahraničí, se velice rychle dostal k onomu bodu zlomu. Z našich předpisů lze jen velice obtížně vyčíst nebo spíše vydedukovat, zdali navrhovaná opatření včetně objektů na hospodaření neboli zacházení s dešťovou vodou lze považovat za vodní díla. To je terminus technicus našich právních předpisů, od kterého se odvíjí mnoho dalších náležitostí jako např. způsob administrativního vyřizování, tomu odpovídající projektové zpracování až po určení režimu zacházení s vodou, tedy tzv. nakládání s vodami. Přesně to nakládání s vodami, které známe u povolených a zkolaudovaných, tedy řádně do provozu uvedených studní a individuálního odkanalizování.

Aby v tom bylo učiněno jasno, a ve smyslu co je psáno, to je dáno, obrátila se projekční kancelář pana Ing. Vítky s jasným dotazem, zda se jedná o vodní díla či nikolivěk nejdříve na Ministerstvo zemědělství ČR a poté na Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Ministerstvo zemědělství ČR je nadřízený orgán pro speciální stavební úřady vodoprávní, tedy pro případ vodních děl. Odpověď byla nejasná, obecná, nic neříkající k řešení problému. Proto dotaz dále pokračoval na Ministerstvo pro místní rozvoj ČR jako nadřízený orgán pro obecné stavební úřady, tedy pro případy obecných staveb = ne speciálních staveb = ne vodních děl. Odpověď byla stejná a otázka zůstává ministerstvu nevyřešena.

Následovalo navrácení na začátek, kdy Ing. Vítek uvedl svou přednášku těmito základními konstatacemi:

- stát vypadl z role organizátora vlastní vodohospodářské politiky,
- neexistuje jednotný právní výklad platné legislativy,

- i zde přetrvává setrvačnost v myšlení a nedůvěra v nová řešení.

HDV je potřeba vnímat jako ucelený systém pro celá území, který by měl směřovat k ideálu: „aby dešťová voda nepoznala, jestli dopadla na střechu, zpevněnou plochu nebo přirozený zemský povrch“.

Je potřeba si uvědomit, že HDV, jako celý dobře navržený, ale i zrealizovaný systém pro dané území, pak slouží zejména jako ochrana proti záplavám, ochrana majetku a zdraví.

U HDV je určitě nutné dodržovat alespoň základní jednoduché principy: 1) vsakovat, 2) zadržovat, 3) regulovat odtok.

Velmi mě překvapilo, že u zemí kolem Středozezemního moře se snížil roční srážkový úhrn o 50% oproti nedávné historii. Ve středu Evropy zůstává situace víceméně dlouhodobě stejná. Srážky významně potom přibývají v severní části Evropy.

Tedy zpátky k úvaze, že si ani neuvědomujeme, jaké bohatství máme v podobě běžně dostupné pitné vody a neušetřím si poznámku o vynikající kvalitě „kohoutkové“. Však se zeptejte světoběžníků, jak jsou na tom jinde ve světě. A jak je vidět v minulém odstavci nemusíme daleko do světa, stačí se poptat na jihu Evropy. Opravdu tam na vlastní hrdlo začínají pocívat reálný nedostatek kvalitní pitné vody a hlavně jejich kapacitních zdrojů. Když není, není kde brát. Ano, dá se dovážet a platit. Už jste určitě slyšeli, že jednou se kvalitní pitná voda bude platit zlatem.

Nejvíce vypracovaný systém HDV má u nás momentálně Hradec Králové. V současné době si ho tvoří a řeší město Olomouc. Jsou to první kapky, které snad vyvolají větší dešť.

Závěrem bych chtěl poznamenat, co jsem si odnesl. Určitě je nutné nad dešťovou vodou přemýšlet, ještě lépe se s ní přímo zabývat, počítat s ní, plánovat jak na ní, nechat si poradit od odborníků při hledání řešení a nejlépe začít s ní hospodařit, a chovat se k ní třeba tak jako ti naši správní zahrádkáři. Nebo ještě jinak: ani kapka na zmar!

Děkuji za přečtení, trpělivost, zamyšlení a za vaši pozornost.

*Ing. Ivan Šípek
stavební odbor*

Zprávy z ekonomického odboru

Připomínáme občanům splatnost místního poplatku za komunální odpad na rok 2014. Poplatek je možné uhradit jednorázově do 31. 3. 2014 nebo ve dvou shodných splátkách, které jsou splatné nejpozději do 31. 3. a do 30. 9. 2014.

Pro rok 2014 zůstala výše poplatku nezměněna a činí 625 Kč/osoba/rok.

Poplatek lze uhradit:

- hotově nebo běžnou platební kartou v pokladně Městského úřadu Smržovka,
- bankovním převodem na číslo účtu: 19-963229369/0800, pod variabilním symbolem, který vám sdělí Ing. Jarmila Kašparová na telefonním čísle 483 369 339 nebo Marcela Peterková na tel. č. 483 369 331,
- složenkou.

Pokud nebude poplatek zaplacen včas nebo ve správné výši, vyměří obec poplatek platebním výměrem. Včas nezaplacený poplatek může obec navýšit až na trojnásobek.

*Marcela Peterková
správce daní a poplatků*

Odpady

■ Na MěÚ jsou zdarma k vyzvednutí **žluté pytle** na ostatní plasty z domácnosti (ne PET), **oranžové** na nápojové kartony a **šedé** na drobné kovy z domácnosti. **Svoz zavázaných žlutých, oranžových a šedých pytlů proběhne v úterý 4. března**, další svoz se uskuteční v úterý 1. dubna. Prosíme o přistavení pytlů **nejlépe večer před svozem!** Děkujeme za pochopení.

Stanoviště tříděného odpadu na křižovatce ke Skřivánku v Jiřetinské ulici je v době od 1. listopadu do 30. dubna z technických důvodů zrušeno. Děkujeme za pochopení.

*Ing. Jarmila Kašparová
odbor rozvoje města*